

Waterhouderij Walcheren ziet kansen

Walcheren heeft het grootste neerslagtekort van Nederland, terwijl er toch genoeg zoet water in de streek beschikbaar is, vooral uitstroom uit de duinen. Daar moet toch iets aan te doen zijn, dacht een groep boeren rond Oostkapelle.

Ze haakten daarom enthousiast aan bij de zoektocht van Innovatie Netwerk naar oplossingen voor de zoetwatervraag uit de landbouw. Allengs raakten meer partijen en onderzoekers geïnteresseerd en zo ontstond Waterhouderij Walcheren, een samenwerkingsverband van boeren, waterschap en de gemeente Veere. Rijkswaterstaat is hoofdfinancier en volgt het project op de voet om het mogelijk ook elders in Nederland uit te rollen.

In overleg met ZLTO kwam een 'taartpunt' van 300 hectare onderaan de duinen bij Oostkapelle uit de bus als uitgelezen proeftuin voor opvang van zoet water uit de duinen en diepere grondlagen en van hemelwater. Tien boeren en fruittelers van acht bedrijven zetten hun handtekening onder het initiatief. Ze hopen af te komen van droogteschade die de laatste twee jaar is opgelopen tot wel 25 procent. Hydrologisch en economisch onderzoek wees uit dat er in het gebied goede mogelijkheden zijn om het zoete water beter te benutten en langer vast

te houden. Kansrijke maatregelen zijn onder andere: het scheiden van zoete en zoute sloten door dammen, peilgestuurde drainage voor een hoger grondwaterpeil in het groeiseizoen, bufferen van water in bekkens voor de fruitteelt en tuinbouw en enkele kleinere aanpassingen in het watersysteem.

Zoetwaterbassin

Biologische fruitteeler Piet Korstanje is alvast begonnen met peilgestuurde drainage in zijn boomgaard. Hij wil graag ruimte maken voor een zoetwaterbassin waarin hij 's winters zoet water kan bufferen om in het groeiseizoen te kunnen beregenen voor een betere groei en tegen nachtvorst. Het liefst zou hij het drainagewater hergebruiken in het bassin.

Andere deelnemers aan het project hebben weer andere wensen. Tuinbouwer Werner Louwerse, die samen met zijn broer bloemkool en venkel teelt, zou graag meer water uit een nabijgelegen kreekkrug halen, maar mag maar een beperkte hoeveelheid oppompen. Voor hem zou een groter zoetwatervolume in de kreekkrug een goede oplossing zijn, zodat hij een constante kwaliteit van zijn producten kan leveren.

Op een bijeenkomst, eind vorig jaar in Oostkapelle, waar de Waterhouderij voor het eerst met haar plannen

Boeren kijken rond in de noordwesthoek van Walcheren waar plannen voor opvang van zoet water uit de duinen worden gemaakt.

Foto: Nieuwe Oogst

naar buiten kwam, werd duidelijk dat er veel meer dan alleen boerenbelangen in het spel zijn. Er zijn slimme combinaties met natuur en stedelijk gebied mogelijk. Akkerbouwer Johan Sanderse wees bijvoorbeeld op de opvang van overtollig regenwater

waar elke gemeente in het kader van de klimaatverandering voor moet zorgen. „Waarom zouden we dit water niet kunnen gebruiken in de landbouw?“

Ook de natuur kan bijdragen aan innovatieve vormen van waterma-

nagement die Waterhouderij Walcheren onderzoekt en uitprobeert. Overtollig zoet water uit natte duinvalleien en natuurterreinen bijvoorbeeld, stroomt nu ongecontroleerd weg. „Het is het onderzoeken waard om hier iets mee te doen“, zei Huibert Simons van het Zeeuws Landschap. Hij sloot zelfs niet uit dat zijn organisatie over peilverhoging in natuurgebieden wil nadenken om de landbouw ter wille te zijn. Ook de vertegenwoordiger van landgoed Oranjezon liet weten een steentje te willen bijdragen aan het bufferen van zoet water.

„Samenwerking loont“, was de conclusie van Wim van Nieuwenhuijzen, akkerbouwer en voorzitter van de werkgroep die een vervolg gaat geven aan Waterhouderij Walcheren.